

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

โครงการเขื่อนและงานชลประทานนั้นเป็นงานโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ซึ่งมีส่วนในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ด้วยความที่โครงการเหล่านี้เป็นโครงการขนาดใหญ่ จึงมีข้อจำกัดขีบย่อยมากมาย ทั้งเรื่องของผลดีผลเสียต่อประชาชน งบประมาณ หรือการดำเนินการโดยเจ้าของงานซึ่งเป็นองค์กรราชการ และในแง่ของการก่อสร้าง ยังมีข้อจำกัดในด้านการก่อสร้างมากมาย ทั้งสภาพพื้นที่ ภูมิอากาศ ผู้ดำเนินงาน เป็นต้น ถือได้ว่างานโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ นั้น กว่าที่จะดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปได้สักโครงการมีข้อจำกัดและอุปสรรคมากมายรออยู่

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น หากการดำเนินงานโครงการเขื่อนและงานชลประทานเกิดความล่าช้า จะส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนร่วมและผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการ ทั้งประชาชนและผู้ประกอบการทั้งหลาย สาเหตุที่ก่อให้เกิดความล่าช้าในโครงการเหล่านี้มีมากมาย และสามารถพบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ ในส่วนของขั้นตอนการก่อสร้างนั้น สามารถแจกแจงสาเหตุที่ก่อให้เกิดความล่าช้าออกได้เป็น 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ สาเหตุจากมนุษย์ สาเหตุจากการบริหารงานโครงการ สาเหตุจากงบประมาณ และสาเหตุจากเครื่องจักรกลและวัสดุในการก่อสร้าง หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีการควบคุมดูแลสาเหตุเหล่านี้เพียงพอ อาจส่งผลให้โครงการล่าช้าออกไปเป็นเวลานานหรืออาจต้องล้มเลิกโครงการไปก็เป็นได้

เนื่องด้วยสาเหตุที่ก่อให้เกิดความล่าช้าในโครงการก่อสร้างงานเขื่อนและงานชลประทานนั้นมีความคล้ายคลึงและใกล้เคียงกัน อีกทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการ ไม่สามารถดูแลควบคุมได้ครอบคลุมทุกสาเหตุ เนื่องจากเป็นงานโครงการขนาดใหญ่ งานวิจัยนี้จึงถูกจัดทำขึ้น เพื่อศึกษาหาสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อรุนแรง การดำเนินการก่อสร้างโครงการ และส่งผลให้โครงการล่าช้าออกไป โดยมีการประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process: AHP) เพื่อช่วยในการแบ่งแยกข้อมูลสาเหตุต่างๆที่มีความคล้ายคลึงกัน ด้วยความเป็นเหตุเป็นผล ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางในการควบคุมดูแลสาเหตุที่ก่อให้เกิดความล่าช้าในโครงการเขื่อนและงานชลประทานแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจ เพื่อการดำเนินการของโครงการให้เป็นไปตามระยะเวลาที่ตั้งไว้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความล่าช้าของงานก่อสร้าง โครงการเขื่อนและงานชลประทาน
- 1.2.2 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้กระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process: AHP) กับ การวางแผนงานก่อสร้างโครงการเขื่อนและงานชลประทาน

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

- 1.3.1 การรวบรวมข้อมูลจัดทำโดยการทำแบบสอบถาม
- 1.3.2 แหล่งข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่างเฉพาะ จากองค์กรที่ปรึกษาด้านงานชลประทาน จำนวน 14 ท่าน
- 1.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น จะทำด้วยโปรแกรม Microsoft Excel และ โปรแกรม Expert Choice

1.4 ประโยชน์และผลที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- 1.4.1 ได้ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความล่าช้าของงานก่อสร้างโครงการเขื่อนและงานชลประทานซึ่งมีระดับความสำคัญสูง พร้อมทั้งแนะนำแนวทางการป้องกันและแก้ไขเพื่อลดความล่าช้าที่จะเกิดขึ้นในโครงการ
- 1.4.2 ข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางสำหรับนำไปปรับใช้งานกับโครงการเขื่อนและงานชลประทานทั่วไป